

Årsplan

Høvik barnehage

Innhold

Innledning.....	2
Årsplan	2
Barnehagen er en pedagogisk virksomhet.....	2
Bærumsbarnehagen	2
Presentasjon av barnehagen.....	3
Barnehagens pedagogiske praksis	4
Visjon	5
Barnehagens pedagogiske arbeid – årshjul	6
Barnehagens verdigrunnlag.....	6
Barn og barndom	7
Demokrati.....	7
Mangfold og gjensidig respekt	7
Likestilling og likeverd	8
Bærekraftig utvikling	8
Livsmestring og helse.....	8
Helse.....	9
Barnehagens formål og innhold	9
Omsorg	9
Lek.....	10
Danning	10
Læring	10
Vennskap og fellesskap	10
Kommunikasjon og språk.....	11
Barnas medvirkning	11
Samarbeid mellom hjem og barnehage	11
Overganger	12
Når barnet begynner i barnehagen – tilknytting.....	12
Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager.....	12
Fra barnehage til skole	12
Planlegging, vurdering og dokumentasjon.....	13
Planlegging.....	13
Vurdering	13
Dokumentasjon.....	13
Barnehagens arbeidsmåter.....	14
Progresjon.....	14
Barnehagens digitale praksis	14
Barnehagens fagområder	14
Kommunikasjon, språk og tekst	15
Kropp, bevegelse, mat og helse.....	15
Kunst, kultur og kreativitet.....	15
Natur, miljø og teknologi	16
Antall rom og form.....	16
Etikk, religion og filosofi	16
Nærmiljø og samfunn.....	16
Kompetanseplan	17
Plan for kompetanseutvikling i Høvik barnehage	18

Innledning

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og er en felles plattform for hvordan vi drifter. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er ifølge [Rammeplan for barnehagen | udir.no](https://udir.no) en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bærumsbarnehagen

Kommunens temaplan setter de langsiktige målsettingene for Bærum kommune og bærumsamfunnet. Den stadfester at vi i Bærum skal *jobbe sammen for å skape gode liv og like muligheter*. Arbeidet med temaplanen skal bidra til å konkretisere delmålet:

Bærum har et trygt og godt oppvekstmiljø, som bidrar til like muligheter for alle barn og unge. [På samme lag for og med barn og unge i Bærum](#)

TETT PÅ – Kvalitet i Bærums barnehagene

«TETT PÅ- kvalitet i bærumsbarnehagen» er et helhetlig system utarbeidet for å styrke kompetanse og kvalitet i barnehagene i Bærum kommune.

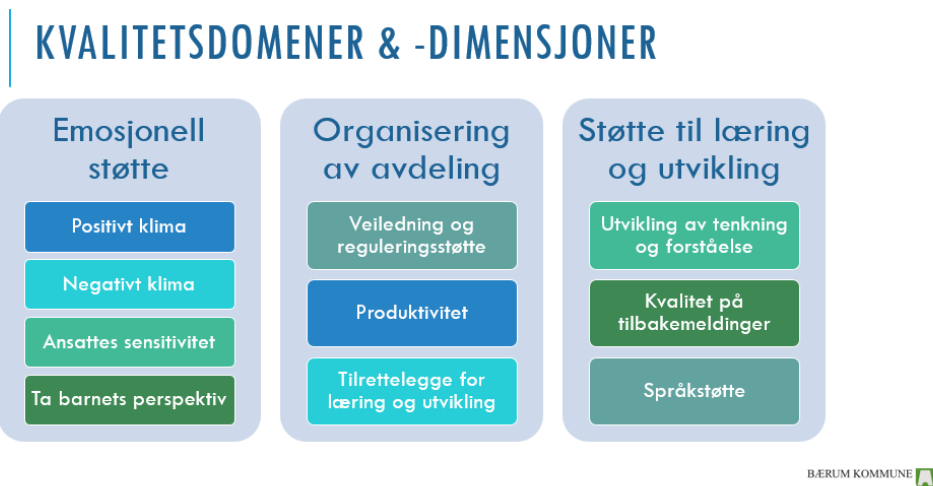
Gjennom «TETT PÅ» ønsker vi å etablere et helhetlig system for å støtte barnas utvikling og læring som bygger på nyere forskning om kvalitet i barnehagen. Målet er at de ansatte skal bli enda bedre til å fremme barnas trygghet, trivsel, læring og språkutvikling i hverdagen.

Samspill med varme og stimulerende voksne er barnehagekvalitet for alle barn, og vil legge et grunnlag som all utvikling og livsmestring bygger på.

I TETT PÅ skal CLASS (Class Room Classroom Assesment Scoring System) brukes som verktøy for å måle og forbedre kvaliteten i bærumsbarnehagen. Det er fokus på tre områder, emosjonell støtte, organisering av avdeling og støtte til læring og utvikling. I TETT PÅ skal alle ansatte bli godt kjent med de ulike kvalitetsområdene og hva som er god barnehagekvalitet. Dette skal skje gjennom fagdager og refleksjon på planleggingsdager og personalmøter. Vi blir også observert og får tilbakemelding på hva vi kan jobbe mer med for å

øke bevisstheten rundt det å skape god barnehage kvalitet. Gjennom veiledning og reflekterende team jobber vi med alle dimensjoner for å øke kvaliteten.

TETT PÅ

Presentasjon av barnehagen

Høvik barnehage ligger i Gamle Drammensvei 113 på Høvik. Barnehagen består av to hus; småbarnshuset hvor det går ett og- toåringer og storbarnshuset hvor det går barn i alderen to til seks år. Daglig deles barna i mindre grupper på basene, det skaper en høyre kvalitet på relasjonen mellom barn og voksne. I tillegg deles barna på tvers av alder mellom baser i løpet av uken.

Barnehagen har full pedagogdekning, og en stor del av assistentene har fagbrev i Barne- og Ungdomsarbeid.

Barnehagen ledes av en styrer og en avdelingsleder i fulle stillinger.

Vi har fokus på veiledning, oppfølging og utnyttelse av både ny og «gammel» kompetanse.

Vi jobber hele tiden aktivt med å finne løsninger på hvordan vi kan bruke barnehagens areal og vårt personal på beste mulig måte.

I 2019 ble Høvik barnehage en Universitetsbarnehage. Vi søkte om å bli dette, etter å ha vært i et samarbeid med Oslo Met, som utdanningsbarnehage. Dette er et spennende samarbeid hvor vi får muligheten til å være med på å skape god praksis og teoretisk utdanning for barnehagelærerstudentene.

Barnehagens pedagogiske praksis

Vi har fokus på å bruke rommet som et felles tredje mellom barn og ansatte, der den fysiske utformingen og materialene i rommet er et felles utgangspunkt for samspill som skaper trygghet og gode relasjoner. Rommene skal være dynamiske og utformes etter hva som er barnas interesser her og nå. Noen rom er mer statiske, da det er vel så viktig for barn å ha noe kjent lekemateriell og de finner trygghet i det kjente.

Et viktig aspekt ved arbeidet med «Dynamiske rom» er naturligvis utformingen av det fysiske rommet. Et ideal i dette arbeidet er at hvert rom i barnehagen, skal ha en tydelig og egen identitet. Ved at rommene har en tydelig identitet og egenart mener vi at vi kan gi barna et mer helhetlig, stimulerende og variert lekemiljø. Det er viktig for oss at det er tydelig at hvert rom har sin egen identitet og noe eget å tilby barna.

En sentral arbeidsmetode i vår barnehage er iscenesettelsen av rommene. Hver morgen blir rommene forberedt av personalet på en måte som skal inspirere til lek og undring. Vi har observert at ved å forberede rommene på en spennende og kreativ måte er det enklere for barn å bli inspirert til å komme med i leken og få en god start på dagen.

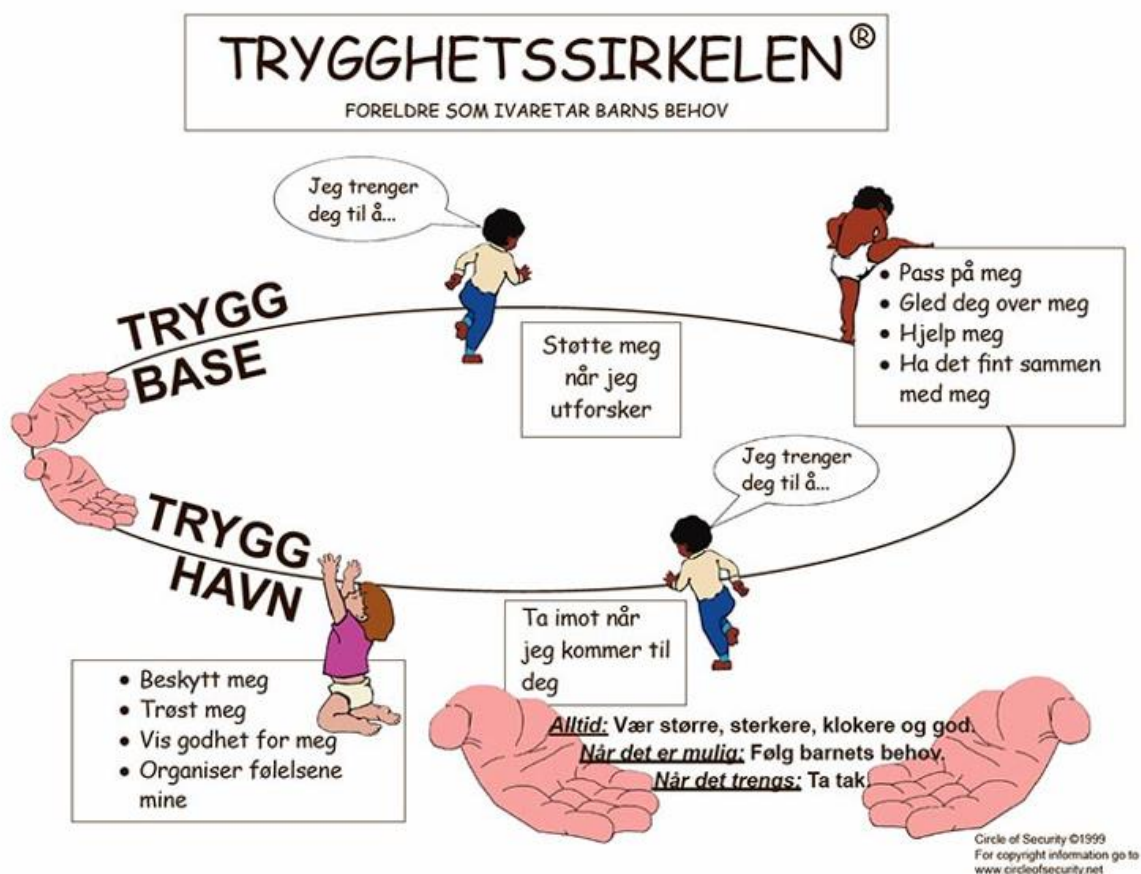
Hver base har en «Base-bamse». Bamsene har blitt formet og tilegnet ulike egenskaper, kjennetegn og navn på den basen de hører til. Bamsen sin funksjon er at den skal skape en rød tråd mellom basene. Bamsene er med på alle felles aktiviteter i barnehagen, den er med på å legge ut frempek om hva som skal skje og skal ha en sentral plass i ulikt temaarbeid i barnehagen og på basen.

Gjennom dagen har vi barna i mindre grupper på de ulike aktivitetsrommene. Vi ser at det å ha mindre lekegrupper større delen av dagen gir økt tetthet av personal per barn, noe som gjør at alle barna opplever å bli sett og anerkjent oftere. Dette gir barna større mulighet for medvirkning på sin egen hverdag, og at personalet får mer tid til å lytte og undre seg sammen med barna. Det skaper et tettere samspill og økt kontakt med hvert enkeltbarn, noe som bidrar til å styrke barnas selvfølelse.

Rammeplanen er tydelig på hva som kreves av de voksne som jobber i barnehage, derfor har vi de siste årene jobbet aktivt med voksenrollen. Det er viktig at personalet får en økt bevissthet rundt dette og at de reflekterer rundt sin egen rolle i barnehagen. Det er avsatt tid til veiledning for alle medarbeidere hver måned der refleksjon over egen praksis er tema. Personalet skriver praksisfortellinger fra hverdagen som blir tema for refleksjon. Vi ser og opplever at dette er med på å bevisstgjøre oss om vår voksenrolle og tilstedeværelse. Dette gir barna og barnehagen en utvikling og en økt kvalitet i hverdagen. Språkstøtte og personlig språk er stor del av vår hverdag, i dialogen med barna og hverandre.

Visjon

Vår visjon er «Trygghet gir mestring». Vi bruker trygghetssirkelen som et metodeverk. Det handler om å gi barn den trygghet de trenger for å skape rom til å utforske, prøve nye ting og gå ut av egen komfort sone. Dette for å siden oppleve å kunne komme tilbake til en trygg havn der de kan lade opp igjen. Det å gi barn en trygghet på å være litt utrygg, er starten på selvstendighet. Dette gjelder også for personalet, de må få muligheten til å utfordre seg selv i trygge omgivelser. For å kunne være i utvikling og endring, må vi føle oss trygge.

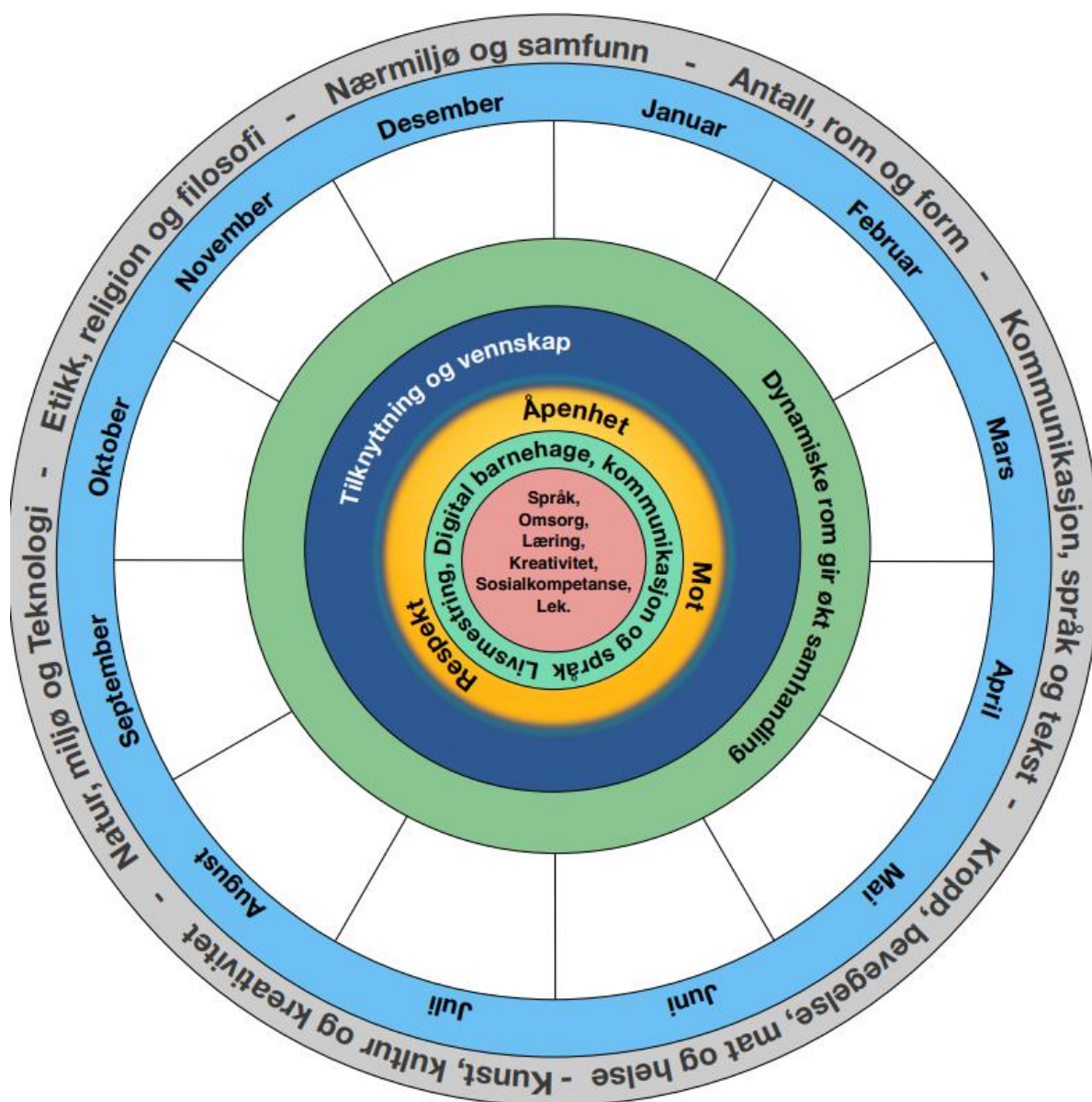

Trygghetssirkelen bygger på at vi som voksne skal være en trygg base for barna. Med tryggheten i denne basen, skal barna utforske verden og vite at de har en trygg base å komme tilbake til. De går ut igjen, prøver litt mer og så tilbake. Det er på den måten de lærer at det er ufarlig å prøve, da de har den trygge basen å vende tilbake til.

Barnehagens pedagogiske arbeid – årshjul

Barnehagens verdigrunnlag

Årshjulet illustrerer vårt pedagogiske arbeid gjennom året. Den innerste sirkelen står for verdigrunnlaget og er grunnsteinene som vi bygger på. Rammen rundt dem er kommunens verdier. Hele sirkelen er rammet inn av fagområdene i rammeplan. Gjennom å utforske og undre seg sammen, skal barna utvikle ferdigheter innenfor alle områdene. Alle områdene i sirkelen gjenspeiler alt vi gjør i hverdagen i aktiviteter og rutinesituasjoner. De hvite åpne feltene i årshjulets gir personalet rom til å ta barnas interesser og innspill på alvor. Aktiviteter og temaarbeid gjennom året tar utgangspunkt i barnas medvirkning.

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

Vi skal skape en barndom der lek, læring, utforskende og vennskap står i fokus. Et anerkjennende, emosjonelt, trygt og utviklingsfremmende oppvekstmiljø er viktig for senere fungering i livet. Barna skal møte anerkjennelse for den de er, samtidig som vi skal hjelpe dem til å utvikle seg til å ta ansvar utover egne behov her og nå. Gjennom å være sammen med barn i mindre grupper, skaper vi gode relasjoner og får tid til de gode opplevelsene og samtalene.

Personalet skal bidra til en god utvikling for det enkelte barnet og for fellesskapet. Vi skal gi barna verktøy som de kan bruke videre i livet. Vi skal gi barna den gode leken med venner og lekende voksne, de små øyeblikkene med gode samtaler og lure smil. Dette er de små øyeblikkene som gir barn glede, trygghet og tilhørighet.

Barn lærer når de opplever gleden av å mestre. Vi skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiv og erfaringer. Vi skal bidra til at barna i et fellesskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner

Demokrati

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter.

Demokrati og barns medvirkning er noe vi jobber aktivt med i hverdagen. At alle skal bli sett og hørt er viktig, og at barna selv deltar aktivt i hverdagen sin.

For at barna skal kunne delta i et demokrati må de kunne forstå hva dette innebærer.

Personalet støtter barn til deltagelse blant annet gjennom å bruke god tid på at barna skal bli trygge og kjent med rutiner, og la barn som er utrygge få observere andre før de selv skal prøve seg.

Samtidig ønsker vi å gi barna en forståelse for samfunnet vi er en del av og at vi er en del av noe større som vi ikke alltid kan påvirke.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

Vi er en barnehage med barn fra ulike land, kulturer og ulike typer familier. Vi ønsker å støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne individuelle forutsetninger. Det er viktig at vi synliggjør variasjoner i verdier, religion, livssyn og viser til forskjeller og likheter i land og kulturer.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Likeverd betyr for oss at alle mennesker er like verdifulle, uansett behov, kjønn, språk, opprinnelse osv. [Menneskerettighetserklæringen](#) og Barnekonvensjonen til FN står sentralt for å sikre alle mennesker grunnleggende rettigheter.

Barnehagelovens §2 gir klare føringer på hva barn skal møte i hverdagen sin i barnehagen. Det er et stort ansvar vi i barnehagene er tildelt, og mandatet skal forvaltes med største omhu og høy bevissthet. Barnehagens oppgave er å ivareta mangfoldet, utnytte det som en ressurs, ivareta og integrere ulikheter i hverdagen.

Vi vet at ved bevisst likeverds arbeid kan vi forebygge mobbing, utenforskap og ekstremisme, frafall i skolen og psykiske lidelser. Barnehagen skal være en likeverdig barnehage for alle, uavhengig av bakgrunn. Det å utvikle en god selvfølelse, at vi er bra nok som vi er, er grunnleggende for all videre utvikling. Det er viktig at vi reflekterer rundt hvordan vi tar vare på hvert enkelt barns behov for å se og bli sett. Et tett og åpent samarbeid med foreldre er også en viktig del av dette.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden. (Rammeplan 2017)

Vi legger grunnlaget for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og vi ønsker å bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Barnehagelovens kap. 8 gir barnehagen en tydelig forpliktelse til å skape et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø. For at alle barn skal oppleve trygge og gode dager i barnehagen, er det avgjørende at de ansatte har kompetanse til å forebygge krenkelser og mobbing, gjenkjenne det når det skjer, og vite hvordan en skal ta tak i det. Arbeidet med å fremme

prososiale ferdigheter og stoppe krenkelser og mobbeatferd i barnehagen krever sensitive voksne med reflekterte tilnærminger og strategier. Bærum Kommune har en egen handlingsplan for godt psykososialt miljø i barnehagene.

<https://www.baerum.kommune.no/globalassets/tjenester/barnehage/informasjon-til-barnehagene/handlingsplan-for-et-godt-psykososialt-barnehagemiljo.pdf>

Vi arbeider kontinuerlig for at barna skal lære å respektere hverandre og anerkjenne hverandre. Vi tar oss tid til samtaler sammen med barna når det er situasjoner som kan oppleves sårende eller krenkende. Barna skal bli hørt, og samtidig få en forståelse av at ting kan oppleves forskjellig av andre barn. Når vi har fokus på opplevelser og ikke på ting, skaper vi gode verdier sammen med barna. Dette skaper en god selvfølelse og et godt grunnlag for fremtiden.

Helse

Vi har faste utedager med barna, der vi har fokus på fysisk aktivitet ute. Da er vi i barnehagen eller går på tur i nærmiljø. Vi tilpasser turer og aktiviteter til alder, så det oppleves som mestring og glede for alle barn. Vi tilrettelegger for fysisk aktivitet også innendørs.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner. Vi har varmmat fra Matibox fem ganger i uken. Foreldre har med en matbokser hver dag til 14. måltider. Barna må i tillegg ha med to frukter til fruktkasse ukentlig.

I tråd med rammeplanen arbeider barnehagen med at barna blir kjent med egne behov, og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold. Gjennom måltidet skal barna gjøre seg kjent med alminnelig bordskikk; unngå å snakke med mat i munnen, bruke bestikk, takke for maten og vente til man får beskjed om å gå ifra.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Omsorg

Vi bruker god tid til tilknytting av nye barn, og overføring mellom basene i barnehagen. Vi bruker foreldreaktiv tilvenning, det betyr at det er foreldrene som skaper tilknyttingen til barnehagen, gjennom at de er til stede hele tiden sammen med barna i oppstarten. Det er foreldrene som utfør alle rutiner som bleieskift, spising og soving med barn. Dette i tett samarbeid med personalet på basen.

Vi reflekterer mye rundt hva den voksnes rolle er, hvordan man legger til rette for kvalitativt gode relasjoner. Vi møter og anerkjenner barna der de er og viser at her er det rom for alle følelser. Vi hjelper barna med å sette ord på følelser og vi ser at når vi hele dagen er i mindre

grupper blir dette lettere. Gjennom å være en trygg, tilstedeværende voksen hjelper vi barna å bygge relasjoner.

Lek

Lek skal være morsomt, befriende og fantastisk og det er noe av det viktigste barnehagebarn gjør! Å leke er å øve på livet. Leken har alltid stått høyest på listen over det som er viktig i Høvik barnehage. Alle typer lek, fra den barnestyrt rolleleken til organisert lek og aktivitet. Vi har svært mange tilrettelagte arenaer for barns egen lek, både inne og ute i barnehagen. Med det økte fokuset på dynamiske rom, bruker vi våre fleksible aktivitetsrom med material som innbyder til muligheter for variert lek, både rollelek, fysisk lek, konstruksjonslek, formingslek og annet. Vi har fokus på hva rommen inviterer barna til for lek og hva materialene kan inspirere til. Da leken er i bevegelse, må leke miljøet hele tiden være i endring. Leken er barnas egen arena, som skaper utvikling gjennom erfaring og læring. Barns medvirkning i lek er ikke bare individuell, men også sosial i møtet med andre barn og deres intensjoner. Å starte noe, ombestemme seg, begynne på nytt hvis det ikke ble slik man ville. Det skaper en utforsker glede og vi voksne legger til rette for rammene er trygge. Lek skaper vennskap og gode relasjoner. Det stimulerer sosial kompetanse og empati, og det forebygger mobbing og utenforskap.

Danning

Danning er en kontinuerlig prosess som skjer i barnets samspill med omgivelsene. Det er med andre ord en gjensidig samhandlingsprosess som forutsetter refleksjon mellom barn og personal. Danning er hva barna lærer gjennom møter med andre og med hverandre. Personalet er bevisste egen verdiformidling; det er viktig i barnas danningsprosess. Alt det vi voksne sier, gjør og våre holdninger; vil ha en betydning for barnet utvikling. De voksne i barnehagen er bevisst sin rolle som rollemodell. I vår flerkulturelle barnehage, er det derfor viktig at vi møter det nye og ukjente med respekt, interesse og positive holdninger

Læring

Læring i barnehagen definerer vi som utvikling. Her er det leken som har hovedrollen. Gjennom styrking av egenledelsesfunksjoner i lek og ivaretagelse av barnas naturlige nysgjerrighet, vil barnas iboende ressurser optimaliseres, og de vil kunne oppleve stor grad av mestring i hverdagen. Personalet i barnehagen har ansvar for å gi barna trygghet, god omsorg, og å støtte dem i utviklingen der de er. De skal bidra med støtte, stimulering og veiledning, som vil fremme barnas utvikling, utforsker glede og læring.

Vennskap og fellesskap

Vi har fokus på vennskap. Personalet er oppmerksomme på vennsapsrelasjoner på tvers av baser og legger til rette for at barn skal finne hverandre på tvers av basene. Vi gir barna muligheten til å se at alle er forskjellige, og at det er bra at vi er forskjellige. Det å være forskjellig gjør at vi utfyller hverandre.

Vi gir barna tid og rom til å hjelpe, trøste og ta vare på hverandre. Vi bruker rollespill, og refleksjon sammen med barna. Voksne veileder barn så de kan klare å løse konflikter selv. Vi har samtaler og lager avtaler med barna som de lett kan kjenne seg igjen i og være med på å følge opp selv. Vi har fokus på ønsket adferd og løfter frem den, istedenfor for å bruke «ikke ord»

Kommunikasjon og språk

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling (Rammeplan for barnehager 2017).

Bærum Kommune har utarbeidet en standard for språkarbeid i barnehagene. Den bygger på å jobbe systematisk med språkarbeid. Måter å gjøre dette på er å lese for barna, gi språkstøtte i lek og aktiviteter, hjelpe barna å sette ord på opplevelser i hverdagen og leke med språket sammen med barna.

Personaler er bevissthet på viktigheten av godt språkarbeid, vi setter ord på det som skjer i hverdagen, bruker selvsnakke og parallell snakke.

Barnas medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

I hverdagen møter barna mange situasjoner der de må øve på turtaging, samarbeid og det å vise empati. Det å dele med andre, vente på tur og forstå at man opplever ting ulikt, er en prosess som starter her i barnehagen. Dette er noe som vi jobber aktivt med i alle hverdagssituasjoner og rutiner. Barns medvirkning skal jobbes med i alle gjøremål i barnehagen. Barna skal i stor grad være med og påvirke egen barnehagedag. Kunnskap om hva som fremmer og hemmer barns utvikling er helt avgjørende for å kunne legge til rette for barns medvirkning på en utviklende, konstruktiv og god måte. Det er forskjell på medbestemmende og medvirkning. Begge deler brukes i hverdagen, og det er viktig med tydelige rammer, som skaper trygghet og forutsigbarhet for barn og voksne

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Barnehagen er et kompletterende miljø til hjemmet. Barnehagen har ansvaret for å skape gode relasjoner til barnas foreldre. Barna merker, og blir preget av relasjonen foreldrene har til barnehagen. Vi skal ha gode relasjoner og vi skal være profesjonelle. Mange religioner, kulturer og nasjonaliteter er representert i Høvik barnehage. Vi skal ha kjennskap til høytider, markeringer og tradisjoner hos alle. Vi ønsker å invitere til samarbeid for å styrke alle barnas identitet, kunnskap om mangfold.

Vi har et felles ansvar for barnas trivsel og utvikling. Fra barnehagen kan foreldrene forvente å møte personale som lytter, som behandler dem med respekt og anerkjennelse. De skal møte et personale som er til stede og forteller åpent og reflektert om dagens innhold og hendelser. Vi undrer oss tidlig sammen med foreldrene når vi ser at det er nødvendig. Barnehagen forventer at foreldre og foresatte behandler andre med respekt og anerkjennelse, være seg egne og andres barn og deres familier, og ansatte i barnehagen. For at personalet skal ha forutsetninger for å møte barna på best mulig måte er vi avhengig at foreldre forteller om sine barns behov, gir beskjed om endringer i barnets liv, lytter til hva barnehagen forteller om barnet, og at foreldre oppsøker informasjon ved behov.

Vi oppfordrer foreldrene til å ikke bruke mobiltelefon i barnehagen. Vi forventer at barna har klær og utstyr etter vær.

Barnehagen bruker BærumBarn som hoved kommunikasjonskanal. All informasjon fra barnehagen deles her. Her finner dere også ukesoppsummeringer, plan for uken, bilder. Fravær meldes i appen. Foreldre kan skrive enkle beskjeder til personaler i BærumBarn. Vi oppfordrer foreldre til å ta kontakt med personalet ved sensitiv eller viktig informasjon. Vi ønsker å behandle utfordringer raskt, og lukke på lavest mulig nivå. Det krever god dialog, oppmerksomhet og respekt.

Vi har flere arenaer for samarbeid, både individuelt og for basene eller alle familiene i barnehagen. Vi tilbyr to utviklingssamtaler i året, eller ved behov. Vi har også arrangementer for hele barnehagen, som sommerfester og foreldremøter. Vi bruker tolk ved behov på alle arenaer. Vi jobber for å opprettholde og videreutvikle gode samarbeidsarenaer der foreldrene skal føle at de har medvirkning i utviklingen av barnehagen.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen – tilknytting

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

En spennende tid venter både for dere foreldre og barnet. Dere skal bli kjent med både voksne og barn i barnehagen og foreldrene til de andre barna. De første ukene vil skape mange nye inntrykk, og ofte blir barna litt ekstra slitne og trette. Det er helt normalt, og det går seg fort til. Det er stor overgang for barnet deres å starte i barnehagen. Vi anbefaler at dere setter av god tid til dette.

Vår tilknytningsmetode bygger på teori om en foreldreaktiv tilvenning og trygghetssirkelen.

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Når barn flyttes fra liten til stor base, vi begynner tidlig med tilknytting til ny base. Da er de barna som skal begynne på besøk med en trygg voksen fra småbarnsbasen. Det gir barna større forutsetning for å være trygge på de «nye» voksne og på de barn som går på den store basen.

Når barna skal flytte til en ny barnehage, har vi en samtale med foreldrene der vi fyller ut skjema som Bærum Kommune har for overgang til annen barnehage.

Fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Bærum kommune har fastsatte rutiner for overgang fra barnehage til skole. [Helhetlig opplæringsløp](#)

Fra høsten 2018, har vi felles overgangsobjekter i Bærum Kommune. Dette for å skape en tryggere overgang fra barnehage til skole, da barna gjenkjenner disse objektene fra barnehagen. Grenseobjekter er gjenstander, spill eller leker som elevene vil finne både i barnehagen og skolen. I Bærum skal alle barnehager og skoler la elevene bli kjent med en

felles bok, ett spill, en lek og en sang. Bruk av felles grenseobjekter i kommunen vil øke sannsynligheten for at barna opplever helhet og sammenheng mellom barnehage og skolen.

Bok: Ukrainsk eventyr, gjendiktet av Alf Prøysen: «Skinnavotten»

Spill: «Villkatten»

Lek: «Hauk og due»

Sang: Frode Skålevik: «Stopp! Ikke mobb!»

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging

Planlegging gir grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen er utgangspunkt for refleksjon og utvikling av barnehagens pedagogiske praksis. Planleggingen er med utgangspunkt i kunnskap om barns trivsel og utvikling, og den baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

Basene planlegger ut fra barnas interesser og tilpasser temaarbeidet sitt etter dette. Aktiviteter og temaarbeid skal knyttes opp mot barnehages årshjul. Personalet jobber med årshjulets ulike sirkler på personalmøter, basemøter og fagmøter, disse er grunnsteiner i vår pedagogiske arbeid i barnehagen.

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Barna skal være med i vurderings- og evalueringsarbeidet, på det plan og nivå de kan og evner.

Foreldrene deltar i FAU og i individuelle samtaler/møter, i evaluerings og vurderingsarbeidet, på de punktene det er relevant. Det gjennomføres brukerundersøkelser i Bærum, dette følges opp i samarbeid med foreldrene.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Vi skal ha en høy bevissthet rundt hva vi dokumenterer, hvem dokumenterer vi for og hvorfor gjør vi det?

Vi har styringsverktøy fra stat og kommune, men også vår egen visjon som skal synes i våre handlinger og vårt felles barnesyn.

Vi har en årsplan, et årshjul, periodeplaner, ukeplaner og dagsplaner. Vi oppsummerer uken som har gått og presenterer en grovskisse av den som skal komme. Dette får de foresatte hver uke.

Ved behov tar vi i bruk kartleggingsverktøy som TRAS og Alle med. Dette i samarbeid med foreldre. Vi har behov for å kartlegge hvis vi ser at det er utviklingsområder barnet strever med, og væremåter vi undrer oss over. Da kan disse verktøyene gi oss noe mer informasjon om hvilke utfordringer barnet kan ha.

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannelse og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Vi har samtaler, møter, samlinger og veiledninger hvor vi vurderer og reflekterer over arbeidet vårt, både formelt og uformelt. Vi snakker jevnlig med hele barnegruppen og med enkeltbarn om trivsel og hvordan vi bør være mot hverandre.

Foreldremøter og utviklingssamtaler blir blant annet brukt til å reflektere rundt hvordan vi møter barnegruppen og enkelt barn best mulig.

Hver base har basemøte og baselederne har møte hver uke med styrer. Pedagogene på basene har planleggingstid sammen. I disse møtene legger vi opp til hvordan vi kan støtte barn i utvikling og bidra til å øke læring og mestring. Vurderinger og dokumentasjon skal føre til økt bevissthet og kompetanse og legge grunnlaget for endringer basert på refleksjoner av erfaringer. Vi søker hele tiden å bli bedre, utvikle oss og oppnå best mulige løsninger.

På planleggingsdager og personalmøter bruker vi mye IGP (individ, grupper, plenum) metoden og jobber i grupper for å reflektere over egen praksis og hvordan vi kan forbedre og utvikle oss. Gjennom «Tett på» bruker vi refleksjon rundt egen praksis gjennom praksisfortellinger fra hverdagen.

Progresjon

Det er viktig at barna møter et variert tilbud tilpasset egne behov. Det skal være aldersadekvat, men også tilpasses etter individuelle behov. Utfordringene skal være realistiske, morsomme og selvfulgjelige.

Vi ønsker å ha fokus på hva vi kan tilby barna i de ulike aldre istedenfor å ha fokus på hva barn i ulike aldre bør mestre. Alle barn er forskjellige i utviklingen og vi ønsker at alle barn skal få oppleve mestring og samtidig ha noe å strekke seg etter gjennom sin tid i barnehagen. Alt må ikke erfares de første årene, det er viktig at de har noe å glede seg til hvert år i barnehagen.

Vi er mer opptatt av prosessen enn av resultat. Vi evaluerer jevnlig og justerer vår praksis basert på disse evalueringene. Barnehagen skal være endring og hele tiden være i utvikling, dette er tema på våre personalmøter og planleggingsdager.

Barnehagens digitale praksis

Vi bruker fotodokumentasjon sammen med barna. Vi bruker egnede nettsider og filmsnutter i vårt pedagogiske arbeid. Både som inspirasjon, men også som informasjonskilder.

Vi ønsker å begrense skjermtid i barnehagen. Det skal alltid være en tanke bak bruk av skjerm.

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter.

Vi tenker at det å undre seg sammen med barna er en av de viktigste delene av vår hverdag.

Dette kan vi gjøre i alt vi gjør i vår hverdag.

Kommunikasjon, språk og tekst

Barnehagen har fokus på de grunnleggende forutsetningene for å lære språk. På begrepstilegnelse, gjentakelser og tilrettelegging for gode samtaler og undring. I hverdagen møter barna språk hele tiden. I disse møtene skal vi være bevisste på språket vi bruker sammen med barna. Vi setter ord på de små tingene i hverdagen og fyller dem sammen med barna med et innhold de kan relatere til. Vi kjenner til at språket har en innholdsside (hva barnet forstår), en formside (hvordan språket er bygget opp), og en bruksside (selve samtalen). Personalet må bruke denne kompetansen til å forstå hvor barns eventuelle språkutfordringer og -styrker er.

Vi lytter, vi kjenner og føler, vi oppsøker bilder, vi lukter og snakker om begreper vi møter. Vi velger å samtale og assosiere og reflektere rundt gjenstander, opplevelser osv. Vi undrer oss sammen med barna. Piktogram er en forsterker som hjelper barn i alle aldrer. Barns språkutvikling hjelpes når språket forsterkes med bilder eller konkrete. Vi bruker mye bøker, spill og konkrete. Vi bruker bilder, data, instrumenter og annet utstyr. Vi leker med ord og vi tuller og rimer. Vi synger og danser og lager teater. Vi bruker biblioteket og vi går på turer. I alle aktiviteter med barna er språket aktivt medspiller.

Vi gjør jevnlige vurderinger, og kartlegger hvis behov. Vi bruker kompetanseteam barnehage ved behov.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barna skal få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Turer, tumlelek, hinderløyper, ball-lek, ulike fysisk aktivitet ute. Personalet skal være aktivt tilstedeværende, støtte og utfordre, bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respektere andres grenser. Vi ser barnas interesse og bidrar til å skape rom og ideer til aktivitet ute og inne. Vi har fokus på hygiene og lærer barna gode rutiner på dette.

Kunst, kultur og kreativitet

Kultur handler om arv, tradisjoner og fornyelse. Barna blir påvirket og formet av kulturen i barnehagen. I tillegg skaper barna sin egen kultur, og er med på å vurdere, fornye og videreføre den. I barnehagen har vi flere faste tradisjoner gjennom hele barnehageåret. Barna lærer tradisjonelle sanger knyttet til høytidene og merkedagene. Det er viktig med faste merkedager som bygger opp om fellesskapet og samholdet i barnehagen. Det språklige, kulturelle og religiøse mangfoldet i barnehagen vil berike og styrke fellesskapet. Barns møte med ulike kulturer og tradisjoner legger grunnlaget for respektfull samhandling. Ulike tradisjoner og høytider som markeres i barnehagen varierer ut fra hvilke som er representert i barnehagen.

Opplevelser med kunst og kultur kan legge grunnlaget for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. Vi bruker musikken til å formidle kultur. De musikalske grunnelementene har stor betydning for barnas skapende aktivitet. Lyder som blir satt i system blir til melodi og dette er noe barna bruker videre i sine skapende prosesser. Her formidler vi tradisjonelle barnesanger, lærer regler, rapp og nyere musikk

Personalet har gode samtaler med barna, gir rom for, støtte og beriker barnas møter med kunst og kultur. Vi bruker mye resirkulerings material og natur material i vårt kreative skapende.

Natur, miljø og teknologi

Vi vil at alle barn skal oppleve undring og glede knyttet til matematikk og naturfag. Matematikk og naturfag er en naturlig del av hverdagen vår. Naturen har mye å by på av materialer og opplevelser som vi kan bruke kreativt til utforskning og eksperimentering. Barn er nysgjerrige på mye. Det å vekke nysgjerrigheten i forhold til matematikk og naturfag, kan inspirere og motivere lysten til å lære mer. Vi i barnehagen har muligheten til å møte deres nysgjerrighet, og å gi dem en forståelse av grunnleggende begreper innen matematikk og naturfag. Vi bruker eksperimenter og undrer oss sammen med barna.

Antall rom og form

Barn trenger å møte og tilegne seg førmatematiske begreper for å forstå matematikk. Førmatematiske begreper er blant annet; stor / liten, over / under, bak / foran, høy / lav, full / tom, opp / ned, høyre / venstre og så videre. Det å telle, se forskjellige former, lage mønstre, orientere seg i rommet, måle, sortere, rydde og klassifisere er også grunnleggende kunnskap for å klare å tilegne seg en forståelse av matematikk. Vi er bevisst på å bruke alle disse begrepene i hverdagssituasjoner; «Nå står jeg bak deg», «Du kan ta på deg den stripete genseren», Se, nå er glasset ditt tomt». Det går an å være høyere enn en som er eldre enn deg. Det er fint å vite om det er høyre eller venstre side av veien vi skal gå på.

Etikk, religion og filosofi

Er med på å forme måter å oppfatte verden og menneskene på og preger verdier, normer og holdninger. Hvem bestemmer hva over meg? Og hvorfor? Hva er rett, og hva er galt? Hva er vennskap?

Personalet skal formidle fortellinger og skape rom for barnas opplevelser, samtaler, erfaringer og tanker om religion, livssyn, etikk og eksistensielle temaer, utforske og undre seg over, bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre.

Nærmiljø og samfunn

Vi bruker nærmiljø aktivt når vi går turer. Vi har skog og lekeplasser i gangavstand. Vi har fokus på gode ute- og turopplevelser. Noen ganger blir turen kortere, eller lengre, avhengig av vær og vind og barnas fokus. Det viktigste er at barna kommer inn og tenker at de har hatt det fint ute. Vi prater med barna om at vi bor i ulike slags hus og har ulikt nabolag rundt oss. Vi har tog, buss og t-bane som vi bruker når vi skal utforske nærmiljø.

Vi har fokus på trafiksikkerhet:

- Vi skal styrke og utvikler barnas holdninger og kunnskap til og om trafikk
- Vi skal være gode rollemodeller i trafikken
- Vi skal samarbeide med foreldrene rundt trafiksikkerheten i barnas hverdag.
- Vi skal samarbeide med Høvik Skole om bevisstgjøring rundt trafikken i vårt nabolag.

Vi benytter anledningen når vi er på tur til å prate om trafikkregler og trafikk skilt. Vi ønsker å gi barna kunnskap og bevissthet rundt de ulike rollene vi kan ha i trafikken, som fotgjenger, syklist, passasjer og senere i livet som sjåfør.

Vi ønsker at levering- og hente- situasjonen skal være trygg for både store og små, også ute på parkeringsplassen. Derfor ønsker vi at alle som parkerer, rygger kjøretøyet på plass ved parkering. Da har man fri sikt når man skal kjøre fra parkeringen. Alle som kommer med bil, skal benytte porten på parkeringsplassen. Gående og syklende til barnehagen skal bruke porten ved bommen.

Kompetanseplan

Gjennom ulike kompetansetiltak kan de ansatte styrke sin kompetanse og pedagogiske praksis i tråd med rammeplanen.
--

Barnehagen skal være en lærende organisasjon slik at den er rustet til å møte nye krav og utfordringer. Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling av personalets kompetanse

Vi er en universitets barnehage og vi samarbeider med Oslo Met om barnehagelærerutdanningen i Norge. Dette er et spennende forsknings- og utviklingsprosjekt som både barnehagen vår og sektoren vil ha glede av. Hele personalet tar aktivt del i dette arbeidet.

Det gjennomføres utviklingssamtaler med personalet 1-2 ganger i året, med styrer og/eller avdelingsleder, eller etter behov.

Plan for kompetanseutvikling i Høvik barnehage

Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger. Vi benytter oss av praksisfortellinger slik at vi kan få til gode refleksjoner rundt egne handlinger, som igjen utvikler vår praksis. God faglig kunnskap og høy kompetanse hos personalet er avgjørende for tilbudet i barnehagen. Derfor er det viktig at vi legger vekt på faglig utvikling, samt veiledning og opplæring. Gjennom Bærum Kommunes satsning TETT PÅ, bruker med reflekterende team, der vi reflekterer rundt vår egen praksis og hvordan vi kan forbedre/ utvikle kvaliteten på det vi gjør.

Område	Kompetanseheving gjennom
Bevisstgjøring rundt kvaliteten i barnehagen og hvordan vi kan øke den	TETT PÅ – refleksjon rundt egen praksis, observasjoner og reflekterende team
Lekens betydning for barns utvikling	Diskusjon og refleksjon på: ledermøter, basemøter, personalmøter og planleggingsdager
Nyansatte får både praktisk opplæring og faglig innsikt i barnehagens innhold	Pedagogiske ledere har ansvaret for opplæring og veiledning av assistenter og fagarbeidere på egen base Styrer /avdelingsleder har ansvaret for opplæring av pedagoger
Individuell videreutdanning	Vi har flere i personalgruppen som gjennomfører videreutdanning 1 tar lederutdanning 2 tar pedagogikk
Vi har fem praksislærere som tar imot barnehagelærerstudenter	I den forbindelse deltar de på fagdager og kurs
Snakke med	Hele personalgruppen trenes opp i å ha de vanskelige samtalene med barn. Dette gjøres gjennom et detaljert undervisningsprogram.
Førstehjelpskurs/ livredningskurs i vann	Hele personalet har jevnlig førstehjelpskurs - Høst 2025

Fagtema på planleggingsdager og kveldsmøter for personalet vil være innenfor satsningsområdene våre.